

ŠUMVALDSKÉ NOVINY

MĚSÍČNÍK OBCE ŠUMVALD

INFORMACE Z Ú ADU

Výpis usnesení z 16. zasedání Zastupitelstva obce Šumvald ze dne 6.2.2013

- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje program 16. zasedání ZO Šumvald, konaného dne 6. 2. 2013.
- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje návrhovou komisi ve složení: Eva Axmanová, Květoslav Smrček; ověřovatele zápisu ve složení: Ing. Kasalová, Ing. Mendlík a zapisovatele zápisu: Mgr. Evu Richterovou.
- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje správnost zápisu z 15. zasedání Zastupitelstva obce Šumvald bez připomínek.
- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje podle Záměru převodu majetku prodej pozemku parc. č. 86/2 v k.ú. Šumvald o výměře 987 m², který vznikl rozdělením parcely č. 86, na základě geometrického plánu č. 417-71/2008 do vlastnictví R. O., bytem Šumvald, PSČ 783 85, za kupní cenu 150,-Kč/m² za účelem výstavby rodinného domu. Kupující uhradí před podpisem budoucí kupní smlouvy a smlouvy o nájmu kupní cenu. Zastupitelstvo obce Šumvald pověřuje starostu obce podpisem Smlouvy o nájmu a budoucí smlouvě kupní.
- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje Dodatek č. 19 k nájemní smlouvě ze dne 3.4.1998, uzavřené mezi Obcí Šumvald, Šumvald č. 17, PSČ 783 85, IČ 00299537 a Spojenými lesy s.r.o., Palackého 1178/11, Rýmařov, PSČ 795 01, IČ 47674156 a pověřuje starostu obce jeho podpisem.
- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald navrhuje zrušení trvalého pobytu p. P.H., narozenému 27. 12. 1972, pí. L.H., narozené 13. 10. 1975, sl. A.H., narozené 12. 5. 1996 a sl. V.H., narozené 8. 11. 2001, všichni trvale bytem Břevenec č. X a pověřuje starostu obce Ing. Josefa Šenka zastupováním navrhovatele ve správním řízení.
- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje podání žádosti o dotaci z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje na rok 2013 na akci „Oprava místní komunikace v Šumvaldě“.

Jarní úklid vozovek

Oznamujeme občanům, kteří si chtějí před Velikonocemi zamést krajnice vozovky nebo chodníky před svými nemovitostmi, ať tak učiní nejlépe o víkend 23. - 24. března. Následující pondělí tj. **25. b ezna** budou pracovníci obecního úřadu hromádky štěrku odvázet. Hromádky připravte ke kraji vozovky tak, aby nebránily plynulému pohybu vozidel a chodců na komunikacích. Děkujeme!

Svoz nebezpečného odpadu

V sobotu 23. b ezna 2013 proběhne svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu. Sběrné vozy budou přistaveny v těchto časech:
 8:00 - 8:55 u Rychty 10:00 - 10:55 horní konec u Dubového
 9:00 - 9:55 dům služeb 11:00 - 11:55 Břevenec točna
 Prosíme občany, aby odpad odevzdávali u sběrných vozů pouze pracovníkům svozové firmy nebo zaměstnancům obecního úřadu, kteří budou u svozu odpadu asistovat. Děkujeme!

Jelikož je pondělí 1. dubna svátek, svoz plastů proběhne v **úterý 2. dubna v asných ranních hodinách**. Prosíme občany, aby pytle včas přichystaly k odvozu. Děkujeme!

Upozornění na splatnost poplatků

30.4.2013 končí splatnost nejen poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ale i splatnost poplatku ze psů.

Také předplatné Šumvaldských novin se hradí do 30.4.2013. Při roznáše v Šumvaldě a Břevenci jde o částku 55,- Kč.

Žádáme občany, aby při platbách v hotovosti v pokladně OÚ využívali v maximální možné míře úřední dny tj. pondělí a středa, vždy od 7:00 do 10:45 a od 11:15 do 17:00 hodin. Děkujeme!

P oznání k dani z p íjm fyzických osob se letos na obecním ú ad vybírat nebudou!

Finanční úřad Šternberk oznamuje občanům, že příznání k dani z příjmů fyzických osob se v letošním roce na Obecním úřadě v Šumvaldě vybírat **nebudou**. Pro uničovský region budou pracovníci finančního úřadu daňová příznání vybírat pouze v Uničově, v malém sálku Městského kulturního zařízení (Kino Uničov) a to ve čtvrtek 7. a v úterý 19. března, vždy v době od 8:00 do 15:00 hodin s polední přestávkou od 11:30 do 12:30 hodin.

SPOLE ENSKÁ RUBRIKA

V březnu 2013 oslaví významné životní jubileum tyto občané Šumvaldu:

Gux Josef, č. 241	15. 3.	84 roků		Smrček Květoslav, č. 270	8. 3.	66 roků
Šenk Zdeněk, č. 19	7. 3.	81 roků		Vorlová Marie, č. 266	1. 3.	64 roků
Hartmannová Marie, č. 238	27. 3.	79 roků		Ing. Krestýn František, č. 71	3. 3.	63 roků
Smrček František, č. 21	23. 3.	78 roků		Solovský Jaroslav, č. 98	25. 3.	62 roků
Vytřísalová Anna, č. 377	10. 3.	78 roků		Blažek Lubomír, č. 375	17. 3.	60 roků
Bartoňková Marie, č. 227	25. 3.	77 roků		Brachtl Jan, č. 167	21. 3.	59 roků
Bradová Danuše, č. 253	27. 3.	76 roků		Smékal František, č. 96	15. 3.	56 roků
Schwanzer Vilém, č. 277	3. 3.	75 roků		Smékalová Alžběta, č. 157	7. 3.	54 roků
Kaller Jan, č. 334	29. 3.	73 roků		Brachtl Zdeněk, č. 29	28. 3.	54 roků
Malovaná Františka, č. 286	5. 3.	72 roků		Jílek Zdeněk, č. 413	15. 3.	53 roků
Horák Jan, č. 145	14. 3.	71 roků	Libánek Cyril, č. 390	17. 3.	53 roků	
Štenclová Jaroslava, č. 230	26. 3.	71 roků	Janoušek Oldřich, č. 263	26. 3.	53 roků	
Urbášková Miroslava, č. 343	25. 3.	71 roků	Valigurová Anna, č. 346	10. 3.	52 roků	
Machalová Josefa, č. 298	19. 3.	69 roků	Hniličková Milena, č. 57	23. 3.	52 roků	
Vepříková Jiřina, č. 144	22. 3.	68 roků	Ošťádal Jiří, č. 55	5. 3.	51 roků	
Balcárková Milena, č. 77	5. 3.	66 roků	Bahounek Miroslav, č. 171	31. 3.	51 roků	
				Nerušilová Milena, č. 368	16. 3.	50 roků
				Habermann Miloslav, č. 6	9. 3.	64 roků
				Štoppl Rostislav, č. 16	24. 3.	56 roků

B evence:

Brücknerová Milada, č. 45 15. 3. 72 roků

Redakce Šumvaldských novin se připojuje ke všem gratulantům a přeje do dalších let pevné zdraví a životní pohodu!

POD KOVÁNÍ

Děkujeme všem za slova úcty, bohaté květinové dary a ústní ast na posledním rozloučení s panem Janem Kallerem z Břevence.

Manželka a dcery s rodinami.

INFORMACE Z ÚŘADU - pokračování

Výstavba bioplynové stanice

Vážení spoluobčané, jistě jste zaregistrovali v poslední době zvýšenou pozornost věnovanou tématu bioplynové stanice. Důvod je jednoduchý – akciová společnost Libinská AGRO, se sídlem v Klopíně, má záměr postavit v areálu živočišné výroby, v katastru naší obce, bioplynovou stanici.

O tomto záměru již jednalo předchozí zastupitelstvo v roce 2009 a s výstavbou nesouhlasilo. Jelikož na obec byla doručena nová žádost o vyjádření k akci „Bioplynová stanice Šumvald“, musela obec tuto záležitost znovu otevřít. Obecní úřad se proto rozhodl v co největší možné míře seznámit občany s tímto záměrem a vtáhnout je do rozhodovacího procesu. Díky zveřejněným informacím v Šumvaldských novinách, na webových stránkách i v místním rozhlasu se podařilo uskutečnit

pro zájemce z řad veřejnosti exkurzi do již spuštěných a fungujících bioplynových stanic v Klopíně a Třeštině a pozvat občany na veřejné zasedání zastupitelstva obce, kde investor představil občanům svůj záměr a odpovídal na otázky v rámci veřejné diskuse k tomuto tématu. Výsledkem této veřejné diskuse, které se zúčastnilo přibližně 40 občanů naší obce, bylo stanovení určitých podmínek, za kterých by byli občané schopni akceptovat tento záměr. Společnost Libinská AGRO, a.s. tyto podmínky vzala na vědomí a je ochotna se k nim smluvně zavázat. Přesto všechno se zastupitelé obce dohodli, že chtějí znát před konečným hlasováním názor všech občanů a z toho důvodu se rozhodli přistoupit k anketě. Většinový názor občanů pak bude brán jako rozhodující faktor při hlasování o tomto záměru.

Jak bude anketa probíhat?

V době od 11. 3. do 15. 3. 2013 bude do všech domácností občanům starším 18-ti let s trvalým pobytem v Šumvaldě a Břevenci doručena anketní lístek. Sběr těchto anketních lístků proběhne za týden, v pondělí 18. 3. a v úterý 19. 3. 2013 v odpoledních hodinách.

Dvojice z řad zaměstnanců obecního úřadu a zastupitelů budou v tyto dny obcházet se zapečetěnou urnou všechny domácnosti a umožní anonymně co největšímu počtu občanů odevzdat anketní lístek. Do urny budou vhazovány anketní lístky anonymně, sledována bude pouze účast na anketě. V případě, že se občan v tuto dobu nemůže ankety zúčastnit, bude mít možnost následující dny anketní lístek vhodit do urny v těchto časech:

OÚ Šumvald: středa 20. 3. od 7:00 do 19:00 hodin, čtvrtek 21. 3. od 7:00 do 15:00 hodin, pátek 22. 3. od 7:00 do 13:00 hodin, pondělí 25. 3. od 7:00 do 17:00 hodin

KD B evenec (místní knihovna): čtvrtek 21. 3. od 14:00 do 18:00 hodin

V rámci ankety Vám budou poskytnuty spolu s anketním lístkem základní informace k bioplynové stanici. Pokud ovšem potřebujete k Vašemu rozhodnutí jakékoliv další informace, jsou veškeré údaje zveřejněny na webových stránkách obce v levém horním menu v sekci „Bioplynová stanice Šumvald“.

(vedení obce)

Upozornění správce Povodí Moravy s.p. - správce vodního toku OSKAVA

Upozorňujeme občany, že v poslední době dochází v části toku mezi Šumvaldem a Novou Hradečnou k nepovolenému kácení břehového porostu vodního toku Oskava. Správce toku tuto činnost monitoruje a jedná s příslušným orgánem životního prostředí v Uničově. Takové kácení břehového porostu je nepovoleným zásahem do významného krajinného prvku s možností sankcionování až do výše 50.000,- Kč.

KULTURA

*eský červený kříž Břevenec
Vás co nejsrdečněji zve na*

SPOLE ENSKÝ PLES

*který se koná v sobotu 9. března 2013
v sále Kulturního domu
v Břevenci.*

*K tanci a poslechu hraje
DUO TYLŠAR.*

*SRPŠ pro i Základní škole Šumvald
Vás srdečně zve na*

ŠKOLNÍ PLES

*který se koná v sobotu 23. března 2013
v sále Kulturního domu paní Krestýnové.*

K tanci a poslechu hraje "HALOGEN".

*Přichystány jsou soutěže o spoustu krásných
cen - hlavní cena LCD TELEVIZOR.*

*Na programu bude polonéza vycházejících
žáků 9. třídy a taneční vystoupení žáků.*

UPOZORNĚNÍ!

Český červený kříž Břevenec oznamuje,
že letošní dětský maskární karneval
v Břevenci se koná až 6. dubna 2013
v kulturním domě.

*Centrum pro rodiny s dětmi Delfínek o.s.
Vás srdečně zve na již tradiční*

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES

*který se koná v sobotu 16. března 2013
od 15:00 hodin v sále Kulturního domu Šumvald.*

Vstupné: 35,-K /dítě

*Šašek VIKI si pro Vás připravil akční program plný
soutěží, parodií, scének, tanečků pro děti i rodiny,
doprovázený pohádkovou diskotékou.*

Oběrstvení zajišťujeme, bohatá tombola, malování na obličej.

Výtvarné tvoření podeváté

Kulturní komise zve zájemce o výtvarné tvoření v **sobotu 23. března 2013 od 14:00 hodin** do zasedací místnosti Obecního úřadu v Šumvaldě. Pod vedením lektorky se naučíte techniku DRÁTKOVÁNÍ.

Drátkováním lze vytvořit samostatné předměty a ozdoby, stejně tak i vyzdobit velikonoční vajíčka, oblé kamínky, svíčky, láhve, skleničky aj. S sebou si přineste měděné drátky, kleštičky a předměty k opletení.

Mše svatě o Velikonocích

- Mše svatá o Zeleném čtvrtku na památku Poslední večeře Páně 28. března 2013: Šumvald od 17:00 hod., Dlouhá Loučka od 18:30 hod. V Dlouhé Loučce následuje bezprostředně poté adorace v Getsemanské zahradě.
- Velký pátek 29. března 2013: ranní chvály s modlitbou se čtením v Dlouhé Loučce od 8:00 hod.
- Velkopáteční obřady 29. března 2013: Dlouhá Loučka od 15:00 hod., Šumvald od 17:00 hod.
- Bílá sobota v sobotu 30. března 2013 v 8:00 hod.: ranní chvály a modlitba se čtením v Dlouhé Loučce.
- Příležitost k návštěvě Božího hrobu o Bílé sobotě 30. března 2013: V Dlouhé Loučce od 9:00 do 12:00 hod., v Šumvaldu od 9:00 do 12:00 hod. a v Pasece od 9:00 do 15:00 hod.
- Bílá sobota 30. března 2013 nešpory v Pasece od 19:30 hod.
- Velikonoční vigilie (lidově "Vzkříšení") v sobotu 30. března od 20:00 hod. v Pasece.
- Slavnost Zmrtvýchvstání Páně v neděli 31. března 2013: Dlouhá Loučka od 7:45 hod., Šumvald od 9:30 hod., Paseka od 11:00 hod. Svátostné požehnání v Dlouhé Loučce téhož dne od 14:00 hod.

P ÍSP VKOVÉ A ZÁJMOVÉ ORGANIZACE

Z INNOSTI ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

Úsp ch našich malí ek

Střední škola Kostka ve Vsetíně každoročně vyhlašuje celorepublikovou literární a výtvarnou soutěž Mladý umělec. Letošní téma znělo „Štěstí, co je štěstí? Muška jenom zlatá...“. Zúčastnilo se jí i pět našich žaček a všechny obstály výborně! Z několika stovek došlých prací porota vyhodnotila výkresy našich děvčat takto:

Eliška Ryšavá (6.ř.) – 6. místo (s diplomem a poukázkou na nákup knihy)

Leona Hrabá ková (7.ř.) – 9. místo

další úspěšné účastnice - **Pavla Ospálková** (6.ř.), **Markéta Ospálková** (9. ř.) a **Hana Chlební ková** (9.ř.)

Práce našich děvčat budou vystaveny ve vsetínské galerii Rotunda. Blahopřejeme!

(Mgr. Vladimíra Piková, vyu učící Vv)

Žáci 6. a 7. t ídy na lyža ském výcviku v Karlov

ZAJÍMAVOSTI, STATISTIKA

D tské divadlo v Šumvald

V minulém čísle Šumvaldských novin jsme k fotografii I. dětského divadla Tři halěře v Šumvaldě uvedli jmenný seznam jeho účastníků. Zde uvádíme další: 34) Josef Viktorin 117; 35) Jan Kobza 84; 36) Oldřich Brachtl 5; 37) Žofie Ptáčková - Kyselá 168; 38) Štěpánka Brachtlová 126; 39) Anna Kobzová - Bartoňková 227; 40) Marie Wiedermannová - Krylová 85; 41) Julie Beilová 67B; 42) Rudolf Grulich 81B; 43) Marie Gabrielová z Oskavy; 44) Anna Schneiderová 170; 45) Ludmila Brachtlová - Filipová 103; 46) Ludmila Maitnerová 10; 47) Jana Kumerová 43B; 48) Františka Hejná 38; 49) Františka Šenková - Krestýnová 102; 50) Lenka Mičková 15; 51) Hedvika Kyselá 148; 52) Julie Svobodová - Ošťádalová 115; 53) Anděla Töglerová 81B; 54) Emil Smékal 96; 55) Františka Bradová - Štenclová 101; 56) Marie Krestýnová - Rendová (Bratislava); 57) Ludmila Straková - Šenková 75; 58) Bohumi-

la Blaháčková - Maulerová 118; 59) František Kobza 84; 60) Jan Blaháček 107; 61) Jan Straka (Oskava); 62) Oldřich Maitner 10; 63) Antonín Mička 15; 64) Jakub Štopl 161 (Libina); 65) J. Mořka 72B; 66) Jan Hloch 33B; 67) Stanislav Wiedermann 89; 68) Hynek Brachtl 29; 69) Jan Kyselý 226; 70) Jaroslav Vepřík 58; 71) Josef Krestýn 36

Po así v únoru a v zimě 2012/13

Průměrná únorová teplota $+0,97^{\circ}\text{C}$ byla o $0,7^{\circ}\text{C}$ teplejší než normál ($N=+0,24^{\circ}\text{C}$).

Maxima teploty $7,0^{\circ}\text{C}$ bylo dosaženo 26/2, na minimum $-7,4^{\circ}\text{C}$ poklesla teplota 21/2.

Nejteplejším dnem s průměrem $4,6^{\circ}\text{C}$ byl 24. únor, nejchladnějším s průměrem $-3,9^{\circ}\text{C}$ byl 21/2. Únor měl 16 dnů s mrazem, z toho 3 ledové, dále měl únor 17 dnů s mlhou.

Srážek měl únor dostatek, spadly v podobě sněhu (11-krát) a deště (5-krát) – celkem 52,1 mm, což je 137% normálu. Sněhová pokrývka vydržela 9 dnů. Únor měl 1 jasný den, 8 oblačných a 19 zamračených.

Zima byla celkem teplejší – pouze prosinec byl o necelý 1°C chladnější než dlouholetý průměr, leden byl s průměrnou teplotou $-0,7^{\circ}\text{C}$ o $1,3^{\circ}\text{C}$ teplejší než normál, únor bylo $0,7^{\circ}\text{C}$ teplejší než N. Maximum zimní teploty $+7,3^{\circ}\text{C}$ bylo naměřeno 5. ledna, na minimum -13°C klesla teplota 8. prosince, tento den byl také nejchladnějším zimním dnem. Nejteplejšími zimními dny s průměrnou teplotou $+4,6^{\circ}\text{C}$ byly 4. a 5. leden, dále 24. únor.

I když byl prosinec na srážky podprůměrný (31,5mm - 62% normálu), měsíce leden a únor to vynahradily (leden 137%, únor také 137%). Celkem spadlo v zimě 141,1 mm srážek ve 48 dnech.

(pozoroval na . 222 Mgr. Miloslav Makas)

N CO Z HISTORIE ...

Pam ti Josefa Šenka

Nedávno jsem měl možnost zhlédnout původní katastrální mapu celého Šumvaldu, což u mě vyvolalo vzpomínky na soukromé hospodaření. Již za mládí jsem obdivoval a přemýšlel, kdo asi zřídil a organizoval tento ideální systém pásové držby půdy u každého hospodářství.

Ze starých zápisů je zřejmé, že to existovalo už v 16. století před třicetiletou válkou, kde jsou i jména držitelů usedlostí. Za třicetileté války 1619-1649 byla dědina Švédskými vojsky vyvražděna a vypálena, že zůstalo naživu jen asi deset původních jmen. Zanikly rodiny a jejich jména jako Czervan, Mikšů, Bláhů, Klestil, Serda, Václavků, Řezníček, Hobené, Polta, Nosel, Kopřiva, Pleva, Komárek, Jalové, Klemprda, Valacku, Chlupatý atd. Zůstala jména Honig, Ptáček, Kófel, Héné, Bradu, Straka, Šenku, Matalu, Smékal, Keselé. Mnoho gruntů zůstalo pustých, neobsazených, zničených požárem, bez dobytka, neumíme si představit, jakým útrapám tehdy ve válkách byli lidé na vesnicích vystaveni. Houževnatost venkovského lidu bylo hospodářství obnoveno, pole zůstala v původním stavu

V naší obci bylo po pravém břehu potoka též na padesát hospodářství vedle sebe. Ke každému patřil pás pole přibližně 70 m široký a dva kilometry dlouhý, byly to půllány, což představovalo dnešních asi 14 hektarů. Prostředkem pole měl každý svou cestu hliněnou, prostředek cesty byl zatravněný, který se sklízela, takže ladem byly jen dvě koleje. Existovalo též několik čtvrtplánů, asi 7 hektarů, což asi vzniklo rozpůlením půllánů. Ke každému hospodářství patřilo též kus louky. Na Dolním konci dědiny sedláci měli louky „Na Dolních lukách“, po pravém břehu Oskavy a v Blatech a u Splavu po levém břehu Oskavy. Střed dědiny měl louky v „Medečích“, Horní konec měl louky „U Háje“ a v lukách u Plinkoutských hranic. Louky byly též po stranách Olešnice.

Soukromé hospodářství se řídilo všeobecnými nepsanými zvyklostmi. Ráno se brzo vstávalo, bylo nutné nejdříve podojit krávy, neboť mléko do mlékárny se sváželo brzy ráno, koně museli nejméně půldruhé hodiny žrát neboť na pole se vyjíždělo nejpozději v 7 hodin, kdo by vyjížděl později, platil za nedbalce. Pracovalo se do jedenácté, na což nás upozornil vlak

jedoucí směr Šumperk, jednak bylo vidět jeho kouř, neboť trať z Hradečanů k Šumperku trochu stoupá, proto topič musel přiložit pod kotel, i houkání bylo slyšet. To už i koně věděly, že se končí a neochotně se na ouvratí otáčely, když bylo potřeba jet ještě jednou dokola. V poledne musely koně půldruhé hodiny žrát, mezitím bylo nutno složit zelené krmení, které se hned ráno useklo a naložilo, poobědvat, připravit vše na odpolední práci a v jednu hodinu už se vyjíždělo na pole. Rád jsem pracoval koňmi, neboť při tom jsem mohl pozorovat, kdo co dělá na poli daleko na dolní i na horní stranu a přemýšlet.

Nejdůležitější v hospodářství byly dobré koně, na nich záleželo včasné provedení všech prací. Dobré koně byly chloubou každého hospodáře, byla jim věnována zvláštní péče a vydatné krmení. Tehdy bylo u sedláků mnoho dobrých čeledínů, ti mezi sebou soutěžili i se selskými syny, jaké má kdo koně v pořádku, jak má vyparáděné chomouty, postroje, vysvitlené kovové ozdoby na chomoutech, na pobočákách, na ohlávkách a na darmovisech. Dobrý čeledín byl mnohde jako člen rodiny. Dobrymi koňmi zásobili dědinu bratři František a Jaroš Vepříkovi, kteří převzali už zavedenou živnost od svého otce Františka Vepříka. Ještě pamatuji, že jejich otec jezdil v karetě s klisničkou jménem Sardela, podle mě musela být kříženka anglickým polokrevníkem s americkým klusákem, neboť jakmile pan Vepřík usedl na karetu, vyrazila tryskem, neuměla jet krokem. Syni už měli auto, jako první v dědině. Kupovali a prodávali jen zaručené koně. Jezdili na trhy až do Uherského Hradiště. Když v roce 1933 si pronajali zbytkový velkostatek, nahradili volské potahy koňmi. Měli 8 párů krásných koní, barevně stejně sparované, nové stejné chomouty a postroje, nové vozy.

Nezapomenutelný pohled byl, když na podzim vozili řepu do cukrovaru v Uničově, osm fůr za sebou, to byla velká reklama jejich obchodu s koňmi. S koňmi ve Dvoře jezdili spolehliví kočáři jako Aust Fr., Brada Fr., Brada Jan, Kaller Fr., Smékal Jan, Kaller Severin, Ruprecht Fr., Smrček Jan. Šéfoval jim a zároveň dělal šafáře ve statku Frant.Meister, zkušený v práci na poli i u koní, od mládí sloužil u Vepříků.

(Josef Šenk st.)

Lehárové a Šumvald

V roce 2013 si připomínáme **175.výročí narození otce a 65.výročí smrti syna Franze Lehára.**

Osobnost Franze Lehára, vídeňského operetního skladatele sahá svým rodem na Severní Moravu do obcí Šumvaldu a Brníčka. V Šumvaldě se na čísle 137 narodil 31.ledna 1838 Lehárův otec jménem Franz z rodičů Josefa a Anny, rozené Poláchové. Počátky rodu samotného směřují do Brníčka u Uničova. Franz Lehár, otec, opustil rodové řemeslo skláře a věnoval se hudbě – nejdříve ve Šternberku, později přešel do Vídně, kde působil jako divadelní hornista. Z existenčních důvodů vstoupil do vojska na místo kapelníka, zúčastnil se bitvy u Solferína. R.1869 se oženil v Komárně s Kristinou Neubrandtovou a trvale se usadil v Budapešti, kde v roce 1888 umírá. Ještě v Komárně 30.4.1870 se narodil Lehárův syn, po otci Franz, budoucí hudební skladatel.

V roce 1880 začíná studovat na piaristickém gymnáziu v Budapešti. Když uviděl otec Franz Lehár, že jeho syn, vyrůstající převážně v maďarském prostředí, neovládá dobře němčinu /tolik potřebnou v tehdejší monarchii/, poslal jej na doučení němčiny do Šternberka, kde tehdy působil jako hudebník skladatelův strýc Antonín (narozen 15.1.1840 v Šumvaldě).

V letech 1883-1888 studoval Franz Lehár na pražské konzervatoři. Po jejím absolvování 1888 – v osmnácti letech – se stává koncertním mistrem v Elberfeld-Barmen, pak vojenským kapelníkem v Lučenci, Pulji, Terstu, Budapešti a Vídní. Stýkal se s řadou předních českých hudebníků, s virtuosem Ondříčkem, skladateli Förstem, Fibichem a Antonínem Dvořákem. První větší Lehárovou skladbou byla lyrická opera Kukushka (1895). Velký zájem v hudebním světě

vzbudily teprve Lehárový operety, v nichž velmi často zaznívají i slovenské melodie. Nejznámější a nejúspěšnější jsou Arabella, Dráteníček, Veslá vdova (1905), Hrabě Luxenburk (1909), Cigánská láska (1910), Kde slavík zpívá (1918, Paganini 1926), Země úsměvů (1929) a mnohé další. Většina prošla nejen světovými, ale i našimi operetními scénami.

Starého pána zastihlo i období „hnědého moru“. I když Hitlerovou nejoblíbenější operetou byla Veselá vdova, i když ušetřil skladatelovu židovského původu, přece Lehár raději v roce 1940 přesídlil do Švýcar, kde v Curychu ovdověl. Vrátil se do Rakous – v Ischlu je dnes z jeho vily muzeum.

Většinu svého života prožil v Budapešti a Vídní, zemřel 24.října 1948 v Bad Ischlu v Rakousku. Dnes si ho přisvojují Maďaři (jeho matka pomad'arštěná Němka), jindy zase jako typického reprezentanta vídeňské operety Němci. Ale i my se můžeme k tomuto populárnímu skladateli hlásit. Nejen otec, ale i sám skladatel, si několikrát vyžadovali ze Šumvaldu domovský list, sám skladatel posledně v roce 1924. Oba Lehárové se cítili občany naší obce, přestože vlivem svých žen a prostředí se poněkud svému původu odcizili. Zásluhou vlastivědného pracovníka J.Valíčka ze Šternberka byly některé unikátní doklady, fotografie a fotokopie o původu Franze Lehára vystavovány v r. 1970 v Komárně na výstavě, otevřená u příležitosti oslav stého výročí narození. Při vydávání monografie ke 120.výročí narození Franze Lehára, spolupracoval autor dr. Szénássy Zoltán z Komárna se mnou při návštěvě Šumvaldu, aby si ověřil původ skladatelovy rodiny. Monografii mi potom věnoval.

(Mgr. Miloslav Makas)

SPORT

Zpráva z valné hromady SK Šumvald

Dne 23.2.2013 se konala v KD valná hromada SK Šumvald, za účasti 55 přítomných členů a hostů.

Sportovní klub má celkem 204 členů, zařazených do 2 sportovních oddílů, oddíl ASPV má 79 členů, oddíl kopané 70 členů a dalších 55 členů nezařazených do žádného z oddílů. Byly podány zprávy o činnosti a hospodaření SK za rok 2012, dále zprávy jednotlivých oddílů.

Proběhlo vyhodnocení nejlepších hráčů oddílů kopané. Byli to tito hráči - benjamínci Vojtěch Petřík, mladší žáci Jaroslav Dostál a Bos Josef, dorost David Richter a Maitner Petr, muži Oldřich Jenáček, vyhodnocení hráči byli oceněni peněžní poukázkou.

Při této příležitosti chci poděkovat vedení obce Šumvald, všem sponzorům, výboru SK, trenérům a vedoucím oddílů, členům a nečlenům SK, kteří se podíleli na brigádách a organizaci akcí pořádaných SK Šumvald. Jednotlivým oddílům přeji mnoho sportovních úspěchů v roce 2013.

(Oldřich Jenáček, předseda SK)

St. eleccký sport

- 8/2 2013 – **Únorová cena Horního Benešova** – VzPi 60 – Berka Pavel 551 b. 1. místo, Šenk Josef 515 b. 7. místo
- 16/2 2013 – **Nepachovská 30** – Nepřachovice – VzPu 30 do 12 let Solovský Ondřej 270 b. 5. místo III.VT, VzPu do 14 let Ulmann Radek 243 b. 7. místo
- 24/2 2013 – **VC Žďáru nad Sázavou** – VzPu 60 – Bartoněk Tomáš 586 b. 1. místo, VzPi 60 Berka Pavel 560 b. 2. místo, Šenk Josef 520 b. 12. místo
- 27/2 2013 – **VC Bruntálu** – VzPi 60 – Berka Pavel 549 b. 4. místo, Šenk Josef 525 b. 6. místo

(Mgr. Miloslav Makas)

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod. č. MK ČR E 12535.

Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.

Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17, www.sumvald.cz / e.mail: redakceSN@seznam.cz